

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 2



ZPRAVODAJ IV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO TRADIČNÍHO DIVADLA

KVĚTEN 1995

Už počtvrté se podařilo.

S příjemným vánkem a sluníčkem připochodovalo na náměstí třebíčské divadelní jaro.



*Zahajovací průvod procházející Hasskovou ulicí
minutu po půl čtvrté.*

Mgr. Jaroslav Dejl, ředitel přehlídky a zároveň také ředitel místní ZŠ přivedl své žáky s transparenty všech souborů, které na přehlídce vystoupí a také všech sponzorů bez kterých by přehlídka, jak bylo ředitelem Dejlem i místostarostkou paní ing. Černou zdůrazněno, byla o mnoho chudší.

Múza přivezená koňmo ve svižném anglickém překladu přivítala členy belgického souboru Panta

Rhei, čímž dosvědčila, že je nejen krásná, ale i chytrá.

Paní místostarostka, která konstatovala, že neměla po obširném uvítání všech Jaroslavem Dejlem mnoho co dodat, připomenula, že čtyřleté děti už stojí pevně na vlastních nohou (tím myslela 4. ročník přehlídky) a tak popřála všem, aby letošní přehlídka byla ještě lepší než ty minulé. Za to byla múzou políbena.

Po té pak mažoretky všech tří generací pro početné třebíčské i přesporní občany, doprovázené dechovou hudbou Horanka, svižně pochodovaly a přehazovaly sobě stříbrné tyčky a žádná jim neupadla.

Zástupci souborů a ostatní hosté byli pak pozváni do sítě v Malovaném domě, kde se vítají noví občánkové, aby ještě jednou paní místostarostkou osloveni obdrželi drobné upomínkové dárky a připili na dobrý průběh přehlídky. Múza měla plná ústa práce, oblíbala všechny členy poroty, profesorem Císařem počínaje. Vynechán byl pouze tajemník Milan Strotzer. Pokračovala přes vedení belgického souboru, zástupce družebního města Humenného a skončila u třech zatím přítomných souborů. Paní místostarostka všechny požádala, aby všude všichni mluvili dobře o Třebíči, což s pozvednutím číše šampaňského bylo přislíbeno. Redakce zpravodaje se připojuje.

Chválíme třebíčské, jejich organizační talent, dovednost a vůli tuto přehlídku uspořádat.



Nejmladší mažoretky byly ozdobou průvodu.

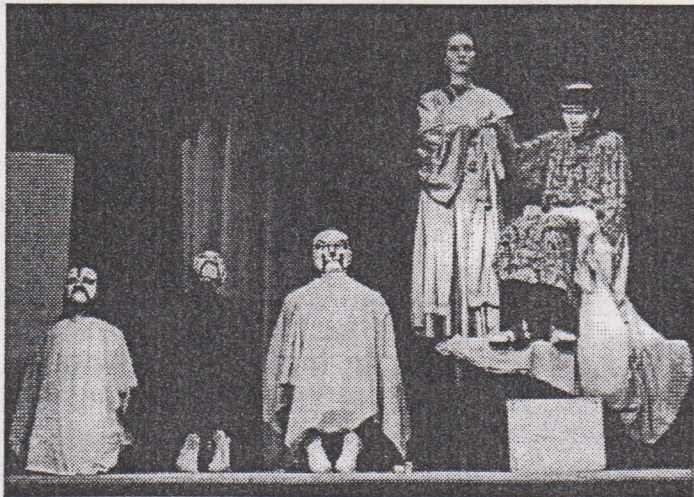
Odborná porota o představeních.

Daniela Fischerová: Turandot

Pražské Divadlo Na cestě přivezlo do Třebíče ještě nedávno na všech jevištích, ať již ochotnických či profesionálních, velmi frekventovanou hru D. Fischerové Princezna T pod titulem Turandot. Soubor sám přiznává, že zatímco doposud tradiční divadelní tvar a také pravidelný text nebyl předmětem jeho pozornosti, rozhodl se po něm nyní sáhnout a vyzkoušet si tak své možnosti na zcela novém poli. Je proto pochopitelné, že náročný, složitě strukturovaný text v interpretaci souboru v tomto smyslu doposud nezkušenému, nepřinesl vždy očekávaný výsledek. Divadlu Na cestě se daří na slušné úrovni sdělit příběh, který se mu také stává dominantou jeho snažení. Stranou pozornosti zůstává přesnější tematizování postav i situací a koneckonců i filozofický přesah předlohy. Namísto charakterizace postav prostřednictvím rozkrytí základních psychologických situací ubírá se soubor cestou vnějších popisů ne na všech místech zcela věrohodných.

Velmi jednoduchá scéna, pracující s náznakem, přesně nedefinuje strukturu několika plánů a přispívá k nejasnostem ve výkladu jednotlivých misanscén. Přes všechny výhrady je první pokus souboru o tento divadelní tvar vykročením správným směrem, který – věříme – povede k jistě zajímavým výsledkům.

Pavel Harvánek



Petra Severinová: Něco velikého

Pesimistické divadlo GASEHAHA MIKS Krnov. Východiskem scénáře je román Warrena Millera Prezydent Krokadýlů. Důvod této dramatizace je zřejmý. Mladý soubor našel v této předloze témata a problémy, které jsou mu blízké a krajně srozumitelné. Dramatizace je ovšem sled situací značně mozaikovitých jež se velice často vyhýbá klasické fabuli, tradičnímu příběhu. A inscenace se tomuto nebezpečí scénáře nevyhnula. Občas působí zdouhavě, jednotlivé situace navazují těžkopádně; někdy dokonce jakoby švy mezi scénami byly nekonečně dlouhé. Tím samozřejmě inscenace ztrácí rytmus, působí příliš zdouhavě. Dalším důsledkem je pak nevyváženost jednotlivých situací, kdy některé situace se pomalu až líně sunou kupředu a vlastně nabývají až charakter nostalgického trampského posezení. Na rozdíl od situací jiných, kdy autentické a prožitě téma jde k podstatě, v němž na jedné straně zazní atmosféra party Millerova románu, na straně

druhé potom cosi, co bychom tak mohli nazvat jakýmsi generačním pocitem nebo tématem. A to nejdůležitější. Soubor se prostě cizí předlohy zmocnil po svém, za sebe. A tím se vyhnul nebezpečí nápodoby světa, který nezná a o němž by těžko hrál. Ale spojil-li se s literární předlohou, jakýmsi tématem "šikmé plochy", pak našel velmi šťastné řešení. Tam, kde tento svůj základní vnitřní pocit sděluje věrohodně, kde vlastně divadlo je potlačeno ve prospěch lidského osudu, tam je představení komunikativní. Kde divadlo převáží, kde herci nehovoří o svém člověku "na šikmé ploše", tam nastává propad. Nicméně: to, co se podařilo v oné "lidské autentické" rovině je zajisté záležitost hodná pozornosti.

Jan Císař



Svižný Revizor (poznámky z diskuse).

Příjemné. Přestože večerní představení a už jsme poněkud unaveni, drží pozornost. Oblíbený titul profesionálních i amatérských souborů. A diváků. Funguje zatím v každé době.

Dobře vystavěny postavy, situace. Vůbec síla inscenace právě v tom, jak jsou uchopeny, interpretovány postavy. I když není snaha za každou cenu o nějakou originalitu. Že jde o to věrně, tradičně interpretovat text z vnitřku. Je vidět, že hlavní postavy hrají zkušení hráči. Ale i další postavy jasné, čitelné. Pan Lelek (Revizor) by měl ale nějak vyřešit, zpřesnit svoji první scénu. Okrádá se o vývoj postavy, už tady používá prostředky, které mají přijít až později. (Pan Harvánek z poroty by ho tu chtěl mít ušmudlaného s roztrhanými rukavicemi.)

Jistě na to má, to vyřešit a uhrát. Pan Souček natolik v postavě, že svoje přeřeknutí použije, dohraje v situaci jako Hejtman.

Paní Richterová hraje Annu, hejtmanovu ženu s uměřenou mírou nadsázky. A tedy komiky. Dobře cítí obě "polohy" postavy – dáma není, ale dámu předstírá. Zajímavé výkony pana Kovaříka jako Zemljaniky a pana Antla jako Bobčinského.

Všichni chválí přesné strukturování a vypracování hereckých akcí a tempo představení. "Kdo rychle hraje, dvakrát hraje". Tempo ale někdy přináší i nebezpečí zmechanizovanosti.

"Ladovská" stylizace malby kulís se dostává do rozporu se skutečným nábytkem. Pro precizní vyznění by bylo dobré sjednotit. K tomu všemu, co je přehledné, toto není.

Těším se na další představení souboru.

Aleš Bergman

Informace, zajímavosti, pozvání.

Potkáme-li (v divadle i mimo něj) označené osoby placnou s divadelním šaškem, věme, že se neztratíme, zvláště, pokud narazíme na krvavou – to jsou organizátoři. Vajíčkovou barvou jsou označeni hosté, zelenkavě se vybarvila porota a redakce, a v barvě lila chodí všichni účinkující.

Po představení Princezny T (Turandot) jsme hovořili se sedmi maskovanými diváky.

S jakým pocitem odcházíte z představení? 高利率置貸再重辦

Promiňte, nerozumím, ještě jednou.

S jakým pocitem odcházíte z představení? 高利率置貸再重辦

Děkuji za odpověď. Stejně nerozumím.

Dějiny se opakují (po spirále).

Účastníci loňské přehlídky, případně čtenáři Zpravodaje třetí divadelní Třebíče č. 3 a 4 si připomenou anabázi několika mystifikačních příjezdů, skrývání a nakonec přímého neodhalení jednoho (zřejmě) z brů Morávků. Letos Josef Morávek, režisér a umělecký šéf Městského divadla ve Zlíně je zřejmě přítomen (pokud se pod jeho dokonalou maskou neskrývá jeho druhý bratr, případně nepříznaná sestra). Prozatím se ale skrývá a redakce se spolu se čtenáři pokusí odhalit šestého na fermanu uvedeného tajemného člena poroty pana Jiřího Untermüllera.

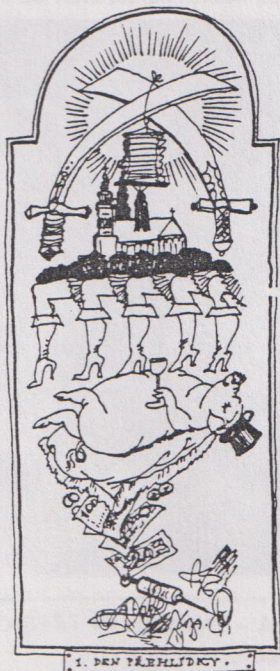
P.S. Pozor, Jiří Untermüller není totožný s Václavem Müllerem, který na rozdíl od něho je přítomen v Třebíči pravidelně každý rok.

Novinky

V krámku paní Mikešové, který je již tradičně rozložen v šatně přisál si můžete zakoupit poslední zbytky publikací, které byly nabízeny již v loňském roce, ale upozorňujeme i na čerstvé novinky. Jedná se především o tyto publikace: Padesát příběhů a dva navíc od Jarmily Černíkové – Drobné, Cesty k herectví Josefa Vinaře, a dvě publikace z řady Dramatika pro děti – Divadlo očima dětí autorky PhDr. Ivany Veltrubské a Zpět k dramatikovi (Milan Strotzer, Alena Urbanová, Jarmila Černíková – Drobná).

Paní Mikešová vám zdarma nabídne i další publikace a tiskoviny, např. dŠARTAMAn, ve kterém se dočtete o Šrámkově Písku, Klubu (nejen) mladých divadelníků Jiráskův Hronov 95, propozicích dílny pro mladé divadelníky v Šumperku, Wolkerově Prostějově, programu národní přehlídky Divadla jednoho herce v Čelákovcích, národní přehlídky jednoaktovek v Želči, Dětské scény v Ústí nad Orlicí, Loutkářské Chrudimi a dalších akcích, které Artama pořádá. Nezapomeňte si koupit také Amatérskou Scénu – podpořte tento dvouměsíčník pro otázky amatérského divadla a uměleckého přednesu. V posledním, druhém čísle, které právě vyšlo, si přečtete o festivalu studentského divadla v Ústí nad Labem o chvále seniorského komediantství, krajových přehlídkách amatérského divadla, Moravském festivalu poezie, o spolicích v českém amatérském divadle, návštěvě Vladimíra Dědka v Chorvatsku atd. Za deset korun dvacet stránek čtení, které vás určitě zaujme.

Abychom předešli případným připomínkám o jednostranném zaměření našeho plátku, které v minulých letech vznesli členové jednoho z hrajících souborů (Volyně), oznamujeme nejnovější sportovní výsledek. O : 4 – promiňte 4 : O



Dnešní den očima Petra KOLÍNSKÉHO



Dnes uvidíte

komedii N.V. Gogola Ženitba v podání DS Vojan z Hrádku nad Nisou. O tom, že Gogol je v současné době "v kurzu", svědčí nejen program Divadelní Třebíče, ale i fakt, že se jeho komedie objevily hned v několika renomovaných pražských divadlech. Revizora uvádí Divadlo na zábradlí i Divadlo bez zábradlí, Ženitba měla nedávno premiéru v Činoherním klubu.

N.V. Gogol prezentuje obsah Ženitby v podtitulu jako "naprosto neuvěřitelnou událost", přičemž jde ve skutečnosti o situaci obyčejnou, lidsky všepatnou a de facto věčnou. Pronikavý pohled dramatika totiž přes tradiční zápletku míří k zobrazení lidské malosti a ubohosti, pro niž má však při vši její směšnosti, trapnosti a zábavnosti i milosrdné pochopení.

Hrádecký soubor přistoupil ke hře jako k pouhé předloze, kterou výrazně režíroval Jan Sladký – vypustil některé postavy, text podstatně zkrátil, a některé pasáže nahradil písničkami na známé ruské melodie.

Soubor má bohatou historii. Často hostuje v městech svého regionu a podílí se i na pořádání festivalu amatérských divadelních souborů HRÁDECKÝ DIVADELNÍ PODZIM (letos se konal jubilejní 15. ročník).

Divadlo Dostavník Přerov vystupovalo už na I. ročníku Divadelní Třebíče – tehdy s inscenací hry Václava Havla Žebrácká opera, kterou sami charakterizovali jako "pokus o muzikál". V programu k letošní inscenaci Feldekova Jánošíka podle Vivaldiho jsme si přečetli rozhovor překladatele Jana Gogoly s autorem, který vysvětluje, jak se z původního činoherního textu zrodil muzikál, a to muzikál důsledně federální.

Moja hra vznikla před patnácti lety a užila si života. Hráli ju profesionáli v Bratislave aj v Prahe, v Košiciach aj v Budapešti – a okrem toho asi desať amatérských divadiel. No napriek tomu všetkému – som len človek, tak je to – mi ostala v duši závisť, že tú najväčšiu slávu u nás, v Jánošíkovej domovine, zožal Bryll so svojím "Malovaným na skle", ktorý dokonca ani nepriznal, že Jánošík sa narodil v Terchovej. Brylla som dokonca sabotoval. Svojho času mi telefonoval z Nitry režisér Karol Spišák, aby som mu do Brylla preložil piesne. "Nie", povedal som, "Ja urobím vlastného Jánošíka". Ale nejde o Brylla: ide o mňa. Stále som mal pocit, že by som mal urobiť v tejto hre ešte jeden krok, krok smerom k muzikálu – a že by som ho mal urobiť v spolupráci s muzikantom, ktorému by práve táto téma sedla ako ušitá. A zrazu sa objavíš ty a hovoríš: "My tam v Hradišti máme takého muzikanta". Tak sa stalo, že som starú hru rozvrtnal a pridral nové piesne, aby mal Juro Pavlica tiež nejakú radosť. Ako prekladateľ si dostal priama nápad – nechať to, čo sa rýmuje, v slovenčine. No a tak tedy vznikla v Uherskom Hradišti inscenácia, vo ktorej sa povieva slovensky a hovorí česky.

J.G.



Dnes
Pátek 19.5. 1995

8.15 hod.

DS Vojan Hrádek nad Nisou
N.V. Gogol – **Ženitba**
Velký sál ND

11.15 hod.

DS Dostavník Přerov
Ěubomír Feldek – **Jánošík podle Vivaldiho**
Velký sál ND

14.45 hod.

Přijetí souborů v Malovaném domě

15.15 hod.

Rozborový seminář – malý sál ND

17.00 hod.

Divadelní studio Volyně
Richard Henry Douglas – **Tajemství větrného kaňonu**
Velký sál ND

20.00 hod.

DS Havlíček Neratovice
John Patrick – **Opalu má každý rád**
Velký sál ND

22.30 hod.

Rozborový seminář – malý sál ND

Zítří
Sobota 20.5.1995

8.30 hod.

Divadelní klub Kraslice
Anna Vyšehradská – **Černošský Pánbůh a páni Izraeliti**
Velký sál ND

11.15 hod.

Rádobydivadlo Klapý
F.G. Lorca, L. Valeš – **Ukrutný Lorco corridou voníš**
Velký sál Fóra!

13.15 hod.

Beseda se zahraničními hosty DT – malý sál ND

14.00 hod.

Přijetí souborů v Malovaném domě

14.45 hod.

Tylovo divadlo Ořechov u Brna
Vlastimil Peška – **Bylo nebylo**
Velký sál ND

16.30 hod.

Rozborový seminář – malý sál ND

19.30 hod.

DS Rotunda Znojmo
Pavel Kohout – **Ubohý vrah**
Velký sál ND

22.00 hod.

Rozborový seminář – malý sál ND



Také Divadelní studio Volyně není na Divadelní Třebíči nováčkem – v roce 1993 zde uvedlo inscenaci zajímavé hry George Taboriho *Bílý muž a Rudá tvář* – s podtitulem *Židovský western*. Letos se soubor představí s opravdovým a nefalšovaným americkým westernem – *Tajemství větrného kaňonu* Richarda Henry Douglase.

Citujeme z programu souboru slova autora hry:

My inspiration to write this play came from a play by René de Obaldí, a french playwright whose affection for Western themes I do not doubt, although the plot of his play seems to me something of a parody. However, my underlying motivation for writing the play stems from my love of the theatre and love of adventure, and from my admiration for the courage of settlers. That is why I decided to write a dramatic Western story, with humor, but without parody. My writing was also influenced by Steven Spielberg, the accessibility of his works and his stand against intellectual elitism.

My family roots are in Bohemia and my personal friendships extend all the way to Sumava. It is therefore, with pleasure, that I hand this play over to my friends in Volyně.

R.H.D.

Volný překlad pro ty, kteří by snad nebyli schopni si text přeložit sami.

Pan Douglas byl inspirován hrou francouzského dramatika René di Obaldího. Vyznává se ze své lásky k odvaze amerických osadníků. Rozhodl se napsat westernový příběh – s humorem, ale nikoliv parodií. Byl ovlivněn i Stevenem Spielbergem a jeho postojem proti intelektuálnímu elitismu. Rodina autora má kořeny v Čechách a on sám má mnoho přátel po celé Šumavě. Proto svoji hru věnoval s potěšením svým přátelům z Volyně.

Divadelní soubor Havlíček Neratovice patří k souborům, které mají dloholetou tradici – byl založen už v r. 1929. Na první Divadelní Třebiči v roce 1992 vystoupil s inscenací Hubačovy komedie *Generálka*.

V paměti diváků jistě zůstal temperamentní výkon Marie Živné v titulní roli, který byl oceněn i porotou. Inscenaci hry *Opalu má každý rád* nastudovali neratovičtí ochotníci v roce 1993 a na Divadelním máji v Krnově získala první místo. Po dvouleté přestávce soubor inscenaci obnovil, zúčastnil se přehlídky v Rakovníku, a probojoval se na národní přehlídce. Mezi účinkujícími jsme zaznamenali opět paní Živnou, která ztělesňuje *Opalu*, ale i několik dalších herců, kteří už v Třebiči hráli.

